

Out of Art – actuele outsider art/contemporary outsider art

Wouter Valentijn

De Nederlander Wouter Valentijn (1982), ook wel bekend onder zijn artiestennaam Don Valentino, is tekenaar, schilder en collagist. De hoofdmoot van zijn werk bestaat uit collages. Onderwerpen die Wouter typeren zijn het vrouwelijk naakt en humoristische taferelen die hij op intuïtieve wijze positioneert. Het valt op dat hij vaak beelden met een komisch, bijna surrealistisch effect creëert. Wouter is geboren zonder beperking, maar in zijn vroege pubertijd kreeg hij als gevolg van een zwaar ongeluk een hersenbloeding waardoor de rechterkant van zijn lichaam verlamd raakte. Bovendien werd hij aan de rechterzijde spastisch en heeft hij sindsdien moeite zich verbaal te uiten.

“Ik ben hier en ik blijf hier”

Vanaf 2003 werkt Wouter drie dagen, en vanaf 2009 vier dagen in de week bij Galerie Atelier Herenplaats in Rotterdam. Na een korte stage in 2002, georganiseerd door activiteitencentra De Rotonde en de Nieuwe Schalm, maakte hij niet meteen de keus om kunstenaar in het atelier te worden. Hij vond de werkwijze en de manier waarop de kunstenaars benaderd worden prettig, maar hij kon weinig met de doelgroep die voornamelijk bestaat uit mensen met het Syndroom van Down en stoornissen in het autistische spectrum. Wouter vond het in het begin lastig om de enige in het atelier te zijn die niet verstandelijk beperkt is. Hij dacht weinig aansluiting te kunnen vinden omdat hij verstandelijk immers ‘in orde’ is. Het is overigens volledig zijn eigen keus om toch bij de Herenplaats te werken, getuige Wouters stellige uitspraak “ik ben hier en ik blijf hier”.

Zijn artiestennaam bedacht hij vanwege de bijnaam Valentino die hij als afgeleide van Valentijn, altijd al had. Op de vraag waarom ‘Don’ als toevoeging, antwoordt hij “het past er mooi bij”. Als we vragen naar zijn motivatie voor het kunstenaarschap, zegt hij “zodat iedereen kan zien wat voor werk ik maak. Dat maakt me gelukkig”. Hij voegt hier nog aan toe dat hij het vooral belangrijk vindt dat mensen zijn visie zien met betrekking tot vrijheid; tot de vrijheid van meningsuiting.

Zijn optimisme vertaalt zich in humor. Wouter werkt met passie en is blij als hij ergens mee bezig is. Hij voelt dan liefde voor het werk en dat straalt zijn kunst ook uit. Op de vraag wat hij van een instituut als de Herenplaats vindt, antwoordt hij dat het laagdrempelig is door de sfeer, de kunstenaars en de begeleiders. Wouter reist zelfstandig en het atelier is met het openbaar vervoer goed te bereiken. Boven-dien ligt de kwaliteit van de kunst die er wordt gemaakt, hoog.

In zijn vaak dubbelzinnige collages zien we lichaamsdelen, soms aangevuld met tekstblokken op gedrukte media op een door hem beschilderd doek of vel papier. Zoals hij de lichaamsdelen weergeeft, lijken ze soms een totaal andere functie te krijgen. Dit bewerkstelligt hij door ze voor het doek heen en weer te schuiven. Kortom: door te onderzoeken en te experimenteren. Vervolgens kleurt hij het werk in met pastelkrijt, kleurpotlood of acryl in warme tinten. Net zo lang totdat hij tevreden is.

‘Out-of-the-box’

Bij het zien van dit werk borrelt er bij menigeen vanzelf een glimlach omhoog. Dat komt niet alleen door het verrassende gebruik van lichaamsdelen die getransformeerd worden tot een andere functie, maar ook door de ongedwongenheid van zijn beeldtaal. Al vrij snel ontwikkelde Wouter een totaal eigen handschrift, iets dat hem al heel wat erkenning en prijzen opleverde. De achtergrond en lijnvorming in zijn werk worden vanwege zijn spasme vaak met een grillige en dynamische toets neergezet. Naast het vrouwelijk naakt komen thema’s als liefde, verdriet, dood en erotiek regelmatig terug in zowel de collages als de schilderijen. Wouter ziet zichzelf als een kunstenaar die maatschappijkritisch, humoristisch en ‘out-of-the-box’ kan zijn.

Aangezien hij maar één hand kan gebruiken is het voor hem fysiek onmogelijk om zelf beeldmateriaal uit te knippen. Hij vraagt begeleiders en vrijwilligers afbeeldingen die hij aanwijst voor hem uit te knippen. Zo heeft hij inmiddels een uitgebreid aanbod aan lichaamsdelen en teksten in bakjes liggen, klaar om door hem opgeplakt te worden. Deze rijke voorraad beeldmateriaal kan hij naar behoefte gebruiken.

Wouters werkdag

Bij binnenkomst drinken de meeste kunstenaars eerst een kop koffie. Wouter vormt hierop geen uitzondering. Na de koffie neemt hij de lift naar de eerste verdieping en gaat meteen aan het werk. Hij heeft een vaste werkplek met een bureau, een boekenkast en een schildersezel. Op zijn bureau staan de bakken met ongeordende uitgeknipte vormen en teksten. Ook zijn tijdschriften, boeken en andere media liggen er. Ondanks de schijnbare ongeordendheid weet Wouter precies waar alles ligt en wat hij wil gebruiken. Hij weet niet altijd direct van tevoren

wat hij wil maken maar wel als hij een beeld in zijn hoofd heeft. Anders komen er door het bekijken van zijn knipselverzameling ter plekke wel beelden naar voren.

Wouter hoort echt bij de kunstenaars. Hij is opgenomen als één van hen. Ook buiten de Herenplaats is hij veel met zijn kunst bezig. Zo volgt hij bijna elke week een modeltekenles bij de skvr (Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam) en bezoekt hij vaak musea. Waaraan wij vooral merken dat Wouter een 'outsider binnen de outsiders' is, is het feit dat de grappen die door begeleiders worden gemaakt, alleen door hem worden begrepen. Het is niet alleen voor Wouter motiverend dat hij kan werken bij de Herenplaats; andersom is het voor de Herenplaats ook een aanvulling op de al heel veelzijdige samenstelling van kunstenaars en hun achtergronden. 'Don Valentino is here'

Tekst: Irene Bautz en Daan Geerligts

www.herenplaats.nl

